

NOVA PLANTA DE L'HISENDA DE BARCELONA

I

1. *Manca d'una estadística completa.* — § 2. *Entrades reals i nominals del Pressupost.* — § 3. *No coneixem prou bé les despeses actuals.*

§ 1. — La Secció de Ciències de l'Institut d'Estudis Catalans ha escoltat la veu de l'Ajuntament de Barcelona que demana que s'obri en l'opinió pública la discussió de les condicions en què hauria de realitzar-se la reforma de l'hisenda municipal. Es pot dir ben verament que no's trobarà una solució equitativa, pràctica i suficient d'aquest problema mentres no s'hagi fet en la Ciutat la consciència de la necessitat de resoldre'l. Aquest raport respòn a l'intent per part de l'Institut de contribuir a la realització de l'objectiu que un dels seus honorables Patrons, l'Ajuntament de Barcelona, es proposa.

L'informació es limita al Pressupost d'Ingrés i l'Institut s'avé de bon grat a deixar de banda les despeses perquè ha de reconèixer que no's troba en aquestes la solució del dèficit actual. Perxò només tindrà en compte el Pressupost de Despesa per a determinar sobre quina massa total d'entrades hem d'operar i per a considerar aquelles despeses quin estudi pot separar-se d'un altre ingrés corresponent.

Les dades que tenim presents són les del llibre de Pressupòsits de l'Interior de l'any 1915, i el Pressupost especial de *Ensanche*, que anomenarem de Barris Nous, de l'any 1916. D'aquest darrer no se n'ha publicat cap liquidació i la darrera del Pressupost de l'Interior és la de l'any 1913. Coneixent no obstant per aquell llibre l'estat de les consignacions del Pressupost de 1914 podem utilitzar també aquestes dades, junt amb la recaudació per arbitris i per especíes.

Tal vegada aquesta manca de dades serà la causa de judicis errats i d'una fluixedat general en l'informació oberta. Perxò ens atrevim a aconsellar que

una altra vegada doni l'Ajuntament una estadística completa i detallada de la situació, perquè només de conèixer-la s'estalviaràn afirmacions, judicis i propostes que vénen de la manca d'orientació produïda pel desconeixement de la realitat.

§ 2. — El Pressupost de 1915 consigna entrades per un total brut de 34.310,789'72 ptes., de les que s'ha de deduir 3.500,000 ptes. (*cap. VII, art. IV, part 7.ª*) consignades per pura formalisació en quantitat igual en les entrades i en les sortides a l'objecte de permetre el funcionament de la Tresoreria contractada amb el *Banco Hispano Colonial*. Queden així entrades per 30.810,789'72 ptes. (*cap. VII, art. IV, part 7.ª*).

L'ingrés real és molt més reduït. Si rebaixem de lo recaptat en 1914 lo figurat per ingrés de Tresoreria i lo que va donar la venda de títols d'ampliació de la Serie B, queda un ingrés real de 25.535,878'62 ptes. Segons el compte liquidat de l'any 1913 llevades les resultes i els emprèstits es recaptaren entrades per 25.636,281'32 ptes. Encara que les resultes propies de l'any 1913 per quantitats liquidades i no cobrades s'evaluaren en 1.436,311'05 ptes., segons l'estat de recaptació de la plana 282 (*Llibre de Pressupòsits de 1915*) només se'n recaptaren per 877,915'91 ptes.

Així és que les entrades reals de l'Ajuntament de Barcelona passen de 25 milions i mig de pessetes en l'any corrent i no arriben a un milió de pessetes després del període de liquidació, lo que fa un ingrés total per un any de vintissis milions i mig de pessetes.

En el Pressupost d'Ingrés hi ha, doncs, un dèficit inicial, per ser menors les entrades reals que les suposades, que no baixa de quatre milions trescentes mil pessetes. Tenint en compte que només per venda de solars es consignen 3.571,244'33 ptes. (*cap. VII, art. VI, part 7.ª*) sabent que això no ha de donar ni un cèntim, no seria difícil comprovar en el Pressupost d'Ingrés aquest dèficit inicial. Mes no cal tirar endavant una investigació que no pertoca a l'objectiu d'aquesta Memoria.

§ 3. — Coneguts l'ingrés nominal i l'ingrés real, anem a veure quin és el de l'Ajuntament de Barcelona en el supòsit de deixar tal com està el Pressupost de Despesa que no's tracta de discutir en la present informació. Per a pagar totes les despeses consignades en el Pressupost de 1915, llevada la xifra figurada per a permetre el funcionament del contracte de Tresoreria, s'hauria de menester 30.810,789'72 ptes.

Ens dol haver de fer constar que aquesta xifra no és resultat d'una previsió prudent. L'Ajuntament de Barcelona ha tornat a caure en l'error de consignar quantitats que està segur que no li abastaran. Havent gastat en llum més de 1.510,000 ptes. en 1914, va presuposar pel 1915 una despesa de 1.002,000 ptes. Aquestes deficiències es reproduïxen sistemàticament en el servei de carruatges, en el d'incendis, en el d'aigües, en el de Bons per als

pobres i en el de litigis, venint a produir tot plegat una manca de 778,207'71 pessetes. Es evident que això no resol res i que en lloc de prevenir el perill el fa més greu. (*Llibre de Pressupòsits de 1915, planes de 264 a 275.*)

Es veritat que en altres partides s'hi consignen quantitats de més, lo que algunes vegades queda justificat per una prudent previsió, com ara en la partida d'interessos pel serveis d'emprèstits. Mes encara que aquest excés sembla superior a l'altre (es de 1.100,821'10 ptes. en l'any 1914), si es té present que en bona part això es deu a no haver-se utilitzat consignacions per a l'adquisició de material és de témer que no hi hagi tal rebaixa i que tot se limiti a un retard en la presentació dels comptes, els quals després vindran a engrossir aqueixes llistes de crèdits reconeguts que apareixen per milions de pessetes en alguns Pressupòsits extraordinaris.

No podem, doncs, fixar quins són els ingressos que s'ha de menester per a pagar les despeses actuals i, per tant, basarem el present estudi en la xifra dels ingressos nominals i cercarem com podria portar-se a la susdita suma l'ingrés real d'avui.

II

- § 4. *Independència i separació de les hisendes municipal i provincial de l'hisenda de l'Estat.* —
§ 5. *L'impost més propi de les ciutats és el que paguen els propietaris de les cases.* — § 6. *La contribució de patents com a impost municipal.* — § 7. *L'impost de drets reals i el de millores.* *El timbre municipal. Les cèdules personals convertides en impost de família.* — § 8. *Altres entrades en el municipi.* — § 9. *Resum.*

§ 4. — Per ser qui és l'Institut d'Estudis Catalans no pot estar-se d'informar primer que tot sobre l'ordenació teòrica de les entrades de l'Ajuntament de Barcelona. La ciutat està prou desorientada en aquesta qüestió perquè sigui de gran profit el consell científic, despullat de tot compromís d'opinió: molt seria si per aquest camí contribuia l'Institut a fixar l'objectiu final que tota reforma de l'economia municipal feta de cara a Barcelona s'haurà de proposar assolir.

El primer replà d'aqueixa ordenació futura hauria de ser la separació i l'independència de les hisendes municipal i provincial que alhora haurien de quedar separades i ser independents de l'hisenda de l'Estat.

Aconsella aquesta separació la diferent amplitud dels cercles en què la matèria tributaria presenta una activitat equitativament comparable. L'impost sobre la casa és el tipu de l'impost propiament municipal; l'impost sobre la terra no destinada a edificació és el més propi de la província; l'impost sobre la renda personal és el que més bé escau a l'hisenda de l'Estat. En cada població varia la situació econòmica de la casa, com en cada comarca sol ser diferent la producció de la terra, així com la seva proporció amb la riquesa total del mateix país. No és comparable la situació econòmica de la casa en el camp i en la ciutat, en la vila pròspera i en la decadent, en centre industrial de ràpid creiximent i en el centre agrícola de vida robusta però estacionaria. Mentre que la renda personal varia poc en tot el territori de l'Estat com a indicació d'una situació econòmica, per tant que la mateixa política nacional de producció ocasiona una pressió constant igualitaria.

També aconsella aqueixa separació l'influència que ha de produir-se per la natural aplicació de l'impost. La despesa municipal influirà com cap altra en l'augment de riquesa de la finca urbana; la despesa provincial ajudarà principalment a millorar la poixança productora del territori; i l'impost de l'Estat s'emplerà en la defensa de l'ordre i de la llibertat.

Fins la facilitat i l'eficàcia de les ordinacions recaptatòries aconsellen la separació i distribució esmentades. Cada entitat trobarà a dins del seu territori medis propis per assegurar l'ingrés. I per últim, la jerarquia dels còssos socials que fa el municipi dependent de la província i de l'Estat aconsella la partió i separació dels camps d'arbitri, si no's vol que l'entitat més forta es faci sempre la part del lleó, i que el desordre en una de les tres hisendes pertorbi les altres, tal vegada ben ordenades.

Només de fer independent l'hisenda de la ciutat de Barcelona de les hisendes provincial i fiscal li pervindria a la primera una gran seguretat i una extraordinària simplificació. Avui el Municipi no dona l'abast a cobrir la sempre més gran despesa que li obliga a pagar la Diputació. El contingent provincial ha augmentat en un 54 per 100 des de l'any 1907 al 1915, lo que priva de tota seguretat l'hisenda del Municipi que veu consumir-se per una despesa, sobre la qual no pot exercir cap mena de control, l'elasticitat total dels seus recursos ordinaris.

La simplificació seria gran només que restant del Pressupòsit de Despesa lo que's dedica al *Cupo* de Consums, al manteniment de les presons i a contingent per a despeses provincials. Queden encara les contribucions que'l Municipi no hauria de pagar, els lloguers d'escoles avui anomenades nacionals, les quintes, les eleccions i la Delegació regia de primera ensenyança, tot lo que a Barcelona representa un milió anual de pessetes; mes aquestes despeses podrien subsistir fins amb la separació de les hisendes, perquè posen qüestions que no tenen res que veure amb aquella.

Heu's-aquí com quedaria el Pressupòsit Municipal de Barcelona després de la separació de les hisendes locals i de l'Estat.

	Pessetes
Pressupòsit actual	30.810,789'72
Cupu de consums.....	3.273,381'85
Contingent provincial	3.978,193'00
Despeses de presons	404,021'17
Pressupòsit municipal	23.155,193'80

La separació de les hisendes es traduiria en el Pressupòsit d'Ingrés en la forma que veurem en els paragrafs que van a seguir.

§ 5. — L'impost més propi de l'Hisenda municipal d'una ciutat com Barcelona és el que paguen els propietaris de les cases. En cap altra recurs municipal es produeix una reciprocitat d'efectes tan íntima entre l'impost i la riquesa d'on se sustrau. Cada casa és una part de la ciutat i amb ella es fa rica o pobre, prospera o cau en decadencia. La durada propia de la casa i els canvis de distribució de vida, de tràfec i de riquesa entre'ls districtes de la ciutat encara poden ser causa d'injusticia, mes en general la ciutat amb el tràngul de la seva existencia crea una pressió nivelladora irresistible sobre la riquesa de les cases en ella construïdes.

Es difícil trobar una estadística moderna de lo que produeix per ciutats la contribució urbana. L'Estat que publica tantes estadístiques tributaries no sabem perquè no publica aquesta. Però sabem, i per ara ja'n tindrem prou, que la Delegació d'Hisenda de Barcelona va liquidar el recàrreg municipal del 16 per 100 sobre la contribució urbana en l'any 1913 atribuint-li un valor de 927,969'68 ptes. Això ens permet calcular així el producte total de l'impost, deixant de banda les cases dels barris nous la construcció de les quals no entra en aquest compte.

	Pessetes
Contribució sobre la riquesa urbana.....	5.799,810'50
Recàrreg de 16 dècimes.....	927,969'68
Total	6.727,780'18

El Pressupòsit de Barris nous consigna per a l'any 1916 un ingrés de 6.986,721'30 ptes. com a producte de la contribució urbana, recàrrec del 4 per 100 sobre la riquesa imposable i 16 dècimes de recàrrec municipal. De més a més en el Pressupòsit d'Interior es consignen entrades per 18,727 pessetes com a producte de l'arbitri per reconeixement d'edificis (*cap. III, art. 9, part 1*), per 330,000 pessetes com a arbitri de conservació de clavagueres (*capítol III, art. 9, part 2*), per 62,000 ptes. com a arbitri de tribunes i lluernes (*cap. IX, art. 5*), per 45,000 ptes. com a arbitri que paguen els propietaris per construcció de clavagueres (*cap. III, art. 9, part 5*), per 25,000 ptes. com a arbitri per certificats de sanitat (*cap. III, art. 9, part 10*) i per 462,476 ptes. com a producte de les llicencies de construccions i obres (*cap. III, art. 8, part 1.ª*),

ARXIU DE L'INSTITUT DE CIÈNCIES

lo que fa un total de 943,203 ptes. Cal tenir present que aqueixa suma és inferior a lo que's recapta pels arbitris anomenats que tenen una capacitat molt més gran que'l seu rendiment actual.

Si afegim els Pressupòsits d'Interior i de Barris nous arribarem a un total de

	Pessetes
Interior	23.155,193'80
Barris nous	7.271,721'30
	<u>30.426,915'10</u>

en el que l'impost sobre les cases en les seves diverses formes hi adquiriria l'importancia següent:

	Pessetes
Urbana Interior	6.727,780'18
Urbana Barris nous	6.986,721'30
Altres arbitris sobre les cases	943,203'00
	<u>14.657,704'48</u>

o sigui un poc més del 48 per 100.

Encara que l'Estat establís un impost del 5 per 100 sobre la renda personal i limités al 12 per 100 l'impost sobre les cases que tindrien dret a fer pagar els Municipis, és tan gran l'elasticitat d'aquesta contribució i és tan grossa la superioritat del Municipi per aprofitar-la, que no dubtaríem en afirmar que no passarien dos anys sense que'l producte total al 12 per 100 no passés de 15 milions de pessetes.

§ 6. — La contribució que's paga a Espanya amb el nom de subsidi industrial i mercantil és en la seva totalitat, excepció feta de la tarifa 3.ª, un impost de caràcter local. Per fer-se una separació científica potser alguns dels establiments compresos en les altres tarifes haurien de passar a la tercera i, en canvi, en aquesta s'hi comprenen fàbriques que sols produeixen pel consum que's veu en el propi establiment i són de naturalesa local. Una bona distribució d'aquest impost portaria la tarifa 3.ª a l'actual contribució sobre les utilitats, deixaria les altres tarifes als Ajuntaments perquè en fessin un arbitri de patents que pagarien les arts, els oficis, les botigues i les professions.

L'estadística oficial només dona el producte de les tarifes per provincies. La de Barcelona dona el següent rendiment:

	Pessetes
Tarifa 1. ^a	3.818,223
Tarifa 2. ^a	1.022,824
Tarifa 4. ^a	1.333,671
Tarifa 5. ^a	87,639
	<u>6.262,357</u>
Tarifa 3. ^a	3.987,976
Total	<u>10.250,333</u>

El 80 per 100 aproximadament del producte de les quatre tarifes de caràcter local pot considerar-se que's recapta a Barcelona. Moltes de les patents només se paguen en la capital, altres només s'apliquen en les ciutats i totes suposen quotes més altes a Barcelona. Aqueixes tarifes a l'Ajuntament de Barcelona li donarien l'ingrés següent:

	Pessetes
80 per 100 de 6.262,357 ptes.	5.009,885'60
4 dècimes de recàrrec municipal	2.003,954'24
Total	7.013,839'84

Si s'observa que en l'any 1913 va recaptar l'Ajuntament per les 4 dècimes 1.988,312 ptes. i en l'any 1914 a què es refereix l'estadística, 1.925,319 ptes. (*Llibre de Pressupòsits de 1915, plana 277*), sense comptar-se lo que's va liquidar de més i no's va cobrar passant a resultes, es compendrà que el nostre càlcul surt molt aproximat.

Els arts i oficis, les botigues i les petites indústries paguen avui a l'Ajuntament de Barcelona alguns arbitris que podrien afegir-se a la contribució general de patents. Sense comptar lo que's recapta per alguna forma d'ocupació de la via pública o com a retribució d'algún servei municipal o monopoli, hi ha les següents consignacions en el Pressupòsit de 1915:

	Pessetes
Carruatges de luxe (<i>cap. III, art. 4, part 1 a 3</i>)	559,000
Arbitris de circulació de carruatges (<i>cap. III, art. 4, part 4 a 13</i>) ..	219,472
Tauletes de carruatges nous (<i>cap. III, art. 4, part 17</i>)	10,000
Patents per a vendre vi (<i>cap. III, art. 9, part 11 i ant. XI, part 4</i>) ..	250,000
Obertura d'establiments (<i>cap. III, ant. 11, part 1</i>)	15,000
Centres de recreació (<i>cap. III, ant. 11, part 3</i>)	35,000
Total	1.088,472

Es veritat que alguns d'aquests arbitris no's cobren i que entre tots els altres només produeixen 560,976'27 ptes. Mes, donada la seva naturalesa, tots, llevat el de patents per a vendre vi que hauria de refundre's amb lo que avui es paga per subsidi, es podrien cobrar. Aleshores quedaria una consignació de 833,472 ptes. que no trobem gens excessiva.

Així les patents produirien en total:

	Pessetes
a) Contribució general de patents	7.013,839'84
b) Arbitris municipals que s'hi afegirien	833,472'00
Total	7.847,311'84

Lo que per un pressupòsit total de 30.426,915'10 ptes. representa a prop del 26 per 100.

§ 7. — Una part de l'impost sobre les transmissions de béns hauria de pertànyer de dret als Municipis. Fa 50 anys que les terres edificables de la Plaça de Catalunya es venien a una pesseta el pam. D'aleshores ençà aquelles terres han produït una renda proporcionada al capital que en cada temps han valgut, però de més a més lo que va costar a una pesseta el pam avui es pot vendre a 100 ptes. el pam. Pot haver-hi en aquest augment una participació de l'Estat que li hauria pervingut sempre de l'alça dels preus i de les rendes, sense comptar que ell també ha contribuït a la formació d'un nucli social com Barcelona. Però és indubtable que la ciutat mateixa és la que més ha contribuït a l'augment de les terres en un 100 per 1.

A cada nova transmissió la ciutat hauria de pendre al propietari una part de l'augment que la finca urbana o el solar per edificar hagués obtingut d'ençà de la darrera transmissió, sense justificar-se per les millores o per l'inactivitat del capital. Lo que l'impost de transmissió de béns dona a l'Estat per aquest concepte hauria de transformar-se sobre aqueixa base i reservar-se quasi en la seva totalitat per al Municipi.

Mentre no pugui arribar-se a una semblant transformació de l'impost, bo seria generalisar l'impost de millores que paguen els propietaris per obres d'urbanisació que afecten principalment a les seves finques. La llei que s'anomena d'*Ensanche* i que aquí en diem de Barris nous, és injusta perquè no és prou general. Tota obra que només aprofita a un cercle limitat de territori, hauria de ser pagada pels propietaris d'aquell cercle a raó de la part que els beneficiés. Per això només caldria generalisar la llei de Barris nous i permetre als municipis imposar fins quatre dècimes sobre la riquesa imposable de les finques afectades, per a la realisació i amortisació de l'obra.

En el nostre país l'impost de cèdules personals és una barreja de contribució sobre els lloguers, sobre les rendes, i sobre les entrades individuals. Una reforma ben compresa podria fàcilment convertir-lo en impost de família que pagaria el cap de casa, essent complementaries i proporcionals a la seva les cèdules de tots els altres membres majors de 14 anys. De fet, avui en la major part de famílies paga la cèdula grossa el cap de casa i els altres treuen la més reduïda. A l'any 1913 van vendre's amb recàrrec municipal 224,328 cèdules (*Llibre de Pressupòsits de 1915, plana 295*): 1,358 d'elles foren de mullers de veïns adinerats, principi que es podria generalisar; 79,595 foren de les 10 primeres classes, amb lo qual es veu que ni tan sols els caps de casa entren en el compte, ja que a Barcelona hi ha molt més de 80,000 famílies; i tot el reste, o sigui 143,375 cèdules foren de les més ordinaries, de 11.ª classe.

Avui produeix l'impost de cèdules a Barcelona ben aprop de un milió i mig de pessetes, essent de notar que les que cobrava l'Estat posades als preus actuals no haurien arribat a valdre un milió de pessetes, lo que representa el marge de creiximent que tenen els impostos quan els cobra el que els ha de cobrar. Sense arribar a moure la protesta que aixecarà sempre l'impost

sobre'ls lloguers, les cèdules convertides en impost de família podrien produir a Barcelona de 3 a 4 milions de pessetes.

L'impost del timbre municipal va donar a l'any 1914 la xifra de 138,487'85 pessetes i no és convenient fer-li produir més, perquè en gran part la seva repercussió no passa de la Caixa municipal i en realitat el paga el propi Municipi.

Tenint, doncs, present la dificultat que hi ha per a sostraure de l'Estat una part de l'impost sobre les transmissions de béns i que l'impost de millores no més s'aplicaria per a cobrir les despeses d'obres extraordinaries, només podem comptar com a ingrés en l'estudiada reforma lo que podria produir l'impost de família i el timbre municipal i tot plegat no hauria de sumar més de 4 milions de pessetes.

§ 8. Totes les altres entrades del Municipi aprofitables en una reforma que anomenarem científica, teòricament tècnica, poden agrupar-se així: a) Productes de propietats municipals; b) Productes de la via pública; c) Productes de serveis municipals; d) Productes de monopolis municipals.

No cal detallar els productes de les propietats del Municipi de Barcelona. Les propietats, els censos, els títols, la poda dels arbres i les aigües de les mines de Montanya i de Moncada tenen un Pressupòsit d'ingrés de 43,068 ptes. (*diferents articles i partides dels capítols I, II i III*). Mentre no s'adopti una política encaminada a fer creixer el patrimoni de la ciutat de Barcelona serà difícil obtenir rendiments molt més grans que el pressuposat.

La via pública produeix a Barcelona entrades que caldria fer augmentar extraordinariament. Seria debades explicar-les perquè porten la significació en el seu nom. En el Pressupòsit de 1915 figuren les consignacions següents:

	Pessetes
1. ^{er} Parades de carruatges (<i>cap. III, art. 4, part 14</i>).	35,000'00
2. ⁿ Tramvies (<i>cap. III, art. 4, part 15 i 16</i>).....	171,000'00
3. ^{er} Kiosks, taules, cadires, parades i altres ocupacions temporals. (<i>cap. III, art. 7, part 1</i>).....	221,720'00
4. ^t Anuncis (<i>cap. III, art. 7, part 8</i>).....	51,800'00
5. ^t Canalisacions, obertura de valls, instal·lacions de gas, aigua i electricitat en que s'hi comprèn una part que figuraria millor com a impost sobre les cases. (<i>cap. III, art. 7, part 7, i art. 8, part 2 i 3</i>)	343,500'00
TOTAL	823,020'00

Els serveis municipals no és precís exposar-los a la menuda. En el Pressupòsit de 1915 els laboratoris (*cap. III, art. 9, part 3*), els establiments d'ensenyança (*cap. V, art. 2*) i de beneficència (*cap. IV, art. 1*), les inspeccions de mo-

ARXIUS DE L'INSTITUT DE CIENCIES

tors (*cap. III, art. 9, part 1*), el dipòsit municipal (*cap. VI, art. 2*), la garantia de l'escut de la ciutat (*cap. III, art. 9, part 8*), confrontació de projectes de tramvies (*cap. III, art. 9, part 7*), registre i allotjament de gossos (*cap. III, art. 9, part 9*) i les multes dels mosteçans i de tota mena (*cap. III, art. 12*), tenen una consignació total de 193,167 ptes., de les quals a l'any 1914 no més se'n va cobrar 77,870 ptes (*Llibre de Pressupòsits de 1915, planes 275 i 276*).

Els monopolis municipals donen ja un bonic rendiment al Municipi de Barcelona. A l'any 1915 vénen pressuposats així i és probable que produeixin més:

	Pessetes
1. ^{er} Escorxador (<i>cap. III, art. 3</i>).....	1,526,121
2. ⁿ Mercats (<i>cap. III, art. 2</i>).....	1.383,100
3. ^{er} Cementiris (<i>cap. III, art. 5</i>).....	543,137
4. ^t Pompes fúnebres (<i>cap. III, art. 14</i>).....	142,500
TOTAL	3.594,858

Les altres entrades municipals o no caben en el sistema que pretenem exposar o no tenen aquella solidesa i constància que són necessàries per a fer-ne base d'una previsió científica.

§ 9. Vet-aquí ara en resum les línies generals de l'hisenda del Municipi tal com quedaria amb els recursos estudiats. En primer lloc les entrades abasten a cobrir la despesa actual per Interior i per Barris nous de 30.426,916'10 pessetes. I si no vegi's el seu total:

	Pessetes
a) Contribució sobre les cases	14.657,704'48
b) Contribució de patents	7.847,311'84
c) Impost de família i timbre	4.000,000'00
d) Monopolis municipals	3.594,858'00
e) Propietats, via pública i serveis.....	943,958'00
TOTAL.....	31.043,832'32

Una altra característica d'aquest sistema és la simplicitat de l'organisme recaptatori. L'impost de família, el timbre, els monopolis i les propietats, via pública i serveis es cobrarien amb les mateixes despeses d'ara. En canvi les contribucions de patents i sobre les cases no portarien una despesa superior al 5 per 100 com no li porten a l'Estat i això comparat amb la que es gasta per cobrar els consums deixa una economia de més d'un milió de pessetes. El superàvit inicial passa a ser així de més d'un milió i mig de pessetes.

El sistema reuneix a l'aventatge del lliure control la d'una gran elasticitat. En el Pressupòsit de Despesa no hi queden despeses ni en el d'ingrés entrades que l'Ajuntament no pugui controlar. I no més cal llegir els conceptes de l'ingrés per a comprendre que el seu augment seguirà d'aprop el progrés urbà

havent-hi entrades que poden portar-se encara ben amunt. No sols el Pressupòsit adquiriria una potencialitat extraordinària amb l'import de millores per a realitzar grans treballs d'urbanisació i enllaç, sinó que aviat els seus recursos ordinaris arribarien a la xifra de 40 milions de pessetes sense l'entrebanc de les ingerències de l'Estat i de la Diputació.

Està comprovat que el sistema de l'imposició directa afavoreix extraordinàriament la formació de grans metròpolis industrials i mercantils. Les experiències realitzades a Prússia amb les reformes del Dr. Miquel són decisives. Amb aquest Pressupòsit deixaria de pesar damunt de la classe treballadora una càrrega brutal que no baixa de 14 milions de pessetes. I aqueixa pressió absurda que oprimeix el món del treball no permet al comerç i a l'indústria de Barcelona obtenir l'usdefruit d'una afluència d'obrers que li és indispensable per a sostenir les seves lluites de gran metròpoli mediterrània.

Ens volten encara avui pobles que no han complert aquesta evolució cap a les ciutats lliberatrius, on les grans congestions de l'energia humana creen potencialitats de progrés espiritual i material fins avui desconegudes. Seria de doldre que deixéssim escolar el temps que ens queda per anticipar-nos als grans nuclis de població concurrents.

PERE COROMINAS.

(*Seguirà*)